

Blikwisseling

Op afstand en toch dichtbij

Ons uitgestelde Kapittel van 2020

De sowieso ingepakte microfoon werd na elke interventie gedesinfecteerd

Van 1 t/m 4 dec hadden we ons algemeen kapittel, dat oorspronkelijk in april zou zijn. U begrijpt dat het een heel ander kapittel was dan er ooit is geweest. Het begon al met de bezinningsdag die via zoom werd georganiseerd. We hielden ons bezig met Pierre Claverie, een dominicaan die in 1996 in

Algerije vermoord is door fundamentele Islamieten, aan de hand van een heel interessant boek over Christenen en Islam. De kern was, kort gezegd, de levensweg die ieder mens gaat en daar blaren en butsen bij oploopt.

Het werken tijdens het kapittel zelf was ook heel anders: op afstand van 1 ½ meter en onze begeleidster zat in Oostenrijk in een algehele lockdown. Toch liep alles heel goed. We hadden veel in de voorgaande jaren gedaan, zodat er alleen nog puntjes op de i gezet moesten worden. Ook werden we het eens over enkele belangrijke dingen, die ter discussie stonden.

Vanwege de corona sliepen de in Nederland wonende zusters in Haelen (zr. Delia, zr. Marjolein en zr. Sara), om niet bij terugkeer in quarantaine te moeten. Al met al was het een goed kapittel, waar we samen prima hebben gewerkt en ook gelachen.

Samenkomst op afstand

Een gebied waarop wij zusters het coronaafstandsgebod vooral voelen is de liturgie. Het afgelopen jaar hebben we onze hygiëneconcepten in de parochies en kinderdorpen voortdurend aangepast aan de nieuwste bevindingen van de virologen en de richtlijnen van de politici.

Samen zingen met Pasen 2020: niemand dacht nog aan hele openluchtgodsdiensten

>>> *Vervolg op pagina 2*

„Hou van mensen ..., niet voor je eigen voordeel.“

Deze zin van onze stichteres, Moeder Henri-Dominique Berthier, is een uitdaging. Deze tijden van sociale distantie bieden een grote kans om het te controleren. De vraag is dan: wie woont er in welke nabijheid van mij en waarom ontbreekt het mij aan persoonlijk contact? Hoe breng ik het contact tot stand, ben ik afhankelijk van deze nabijheid, of kan ik mijn tegenover ook vrijlaten? Is er een evenwicht tussen behoefte hebben en liefde geven in mijn relaties? Het handhaven van een gezond innerlijk evenwicht tussen nabijheid en afstand in onze relaties vereist altijd eerlijke zelfreflectie, omdat we steeds het gevaar lopen dat liefde en nabijheid een gewoonte worden en het karakter van geschenk verliezen.

Voor M. Henri-Dominique brengt de zelfreflectie haar er op 44-jarige leeftijd toe de relaties in haar religieuze gemeenschap op een laag pitje te zetten om te reageren op een sociale onrechtvaardigheid door een nieuwe gemeenschap te stichten met de Dominicaan pater Lataste.

Sr. Katharina, algemene overste van de Dominicanessen van Bethanië

>>> *Vervolg van pagina 1*

Op dit moment (eind januari) mogen we diensten met aanwezigen vieren, maar alleen met maskers, veel afstand, zonder gemeentezang en met veel desinfectiemiddel voor de celebrant. (Natuurlijk is het voor ons, zusters onder elkaar relaxter, want als huisgemeenschapals zijn we voortdurend samen).

Deze crisis heeft vanaf het begin veel creativiteit losgemaakt, en dat geldt ook voor de liturgie. Toen we met Pasen geen kerkdienst mochten vieren (vroeger absoluut onvoorstelbaar!), stonden we op een centraal balkon in het kinderdorp en zongen we samen met de kinderen (allemaal met veel afstand) het Paasalleluja. Met kerstmis hadden we de kerststal niet in de aula, maar als video in de huiskamers. Zo zat het hele jaar vol met ideeën. Dat is leuk en verkwikkend.

Het komt echter niet in de plaats van de gemeenschap die we meestal ervaren in de zondagsmis. Want dat is wat liturgie vooral is: een bijeenkomst van de gemeenschap. Als we nu de Mis vieren komen er een paar mensen, die ver uit elkaar zitten en niet mogen zingen – er ontbreekt iets fundamenteels.

Vooral in de kindermissen missen we het uit volle borst meezingen en het dicht bij elkaar zitten in de kerkerkbank. De normale zegeningsgebaren ontbreken, evenals de mogelijkheden voor misdienaars die om hygiënische redenen niet meer bij het altaar mogen komen, enz. enz.

In parochies worden veel Missen nu live gestreamd op internet. Onze parochianen raken gewend aan het op die manier kijken naar de diensten – of helemaal niet meer. Komen ze na de crisis terug naar de kerk? Of moeten we ons allemaal helemaal opnieuw oriënteren?

Zr. Barbara, Refrath

Nabijheid en afstand in een religieuze gemeenschap

Een foto uit 2018: zo feliciteerden de zusters elkaar voor de pandemie

om afstand en nabijheid goed in balans te brengen. Jij mag jezelf zijn, in je relatie met God – en ik ook. Het is belangrijk dat we geen andere mensen gebruiken voor onze behoeften, dat is wat „kuisheid“ eigenlijk betekent.

Het heeft te maken met eerbied: we respecteren elkaar en geven de ander dus voldoende ruimte om te ademen. Als we dat doen, als we opletten, dan kunnen we elkaar ook dichterbij brengen en warmte geven.

BW: Als we elkaar doorgaans mogen knuffelen, wat ontbreekt er dan nu na een jaar Corona?

Zr. H: Wij mensen houden van symbolen. We kunnen elkaar knuffelen om „Ik hou van je“ aan de ander te laten weten, om te troosten, om vreugde te delen, of om je te verzoenen. In mijn cultuur in Korea knuffelen we elkaar niet, dat heb ik pas hier in Duitsland leren kennen, maar ik vind het heel mooi.

Corona heeft ons ook binnen de eigen gemeenschap een zekere fysieke afstand veroorzaakt, dat valt niet mee. Veel spontaniteit en hartelijkheid gaat verloren. Toch is het goed dat we in deze bijzondere tijd merken wat we missen, welke kleine alledaagse tekens ons goed hebben gedaan. Het blijft fijn om het verlangen in ons hart te voelen.

In 2020 hebben we meegedaan aan #Osterflashmob en de Paasboodschap op de straten geschreven.

Kinderen op afstand?

Zuster Martha is een kinderdorpmoeder in Bergisch Gladbach-Refrath. Ze woont in „huis vier“ met zes kinderen van drie tot zeven jaar. Medio januari heeft ze onze vragen beantwoord.

Blikwisseling: Een belangrijke regel in de corona-crisis is „afstand – hygiëne – maskers“ (AHM). Hoe doe je dat met kinderen?

Zr. Martha: In huis houden we geen afstand. Het zou onnatuurlijk zijn om zulke kleine kinderen op afstand te houden. Ze begrijpen dat nog niet, zijn impulsief. Ik vind het ook niet gezond om kinderen te leren dat ze niet naar andere mensen toe mogen gaan. Daarom creëren we een veilige omgeving en ontmoeten we zo min mogelijk mensen van buitenaf. We nemen de kinderen ook niet meer mee naar buiten, want we moeten daar maskers dragen, en de kleintjes kunnen dat nog niet. Alleen Stefan en Sascha (namen van de kinderen zijn veranderd) kennen dat van school en therapie.

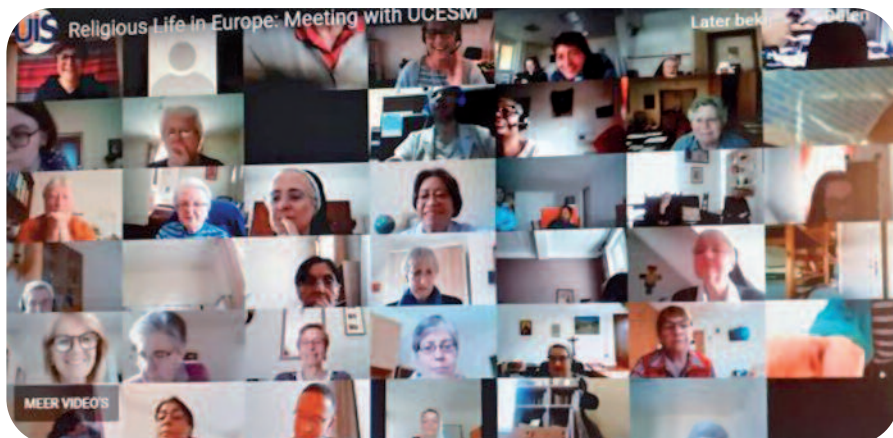
BW: Je bent ook religieus en bezoekt graag regelmatig de andere zusters. Hoe was het toen de verschillende groepen van het kinderdorp ineens afstand van elkaar moesten houden?

Zr. M: Het was moeilijk. Het was echter duidelijk dat het zeer onverstandig zou zijn om erheen te gaan. Maar op dit moment zou ik 's morgens toch geen kans hebben om naar de kerk te gaan omdat ik de kinderen thuis heb.

BW: Wat wens je voor het jaar 2021?

Zr. M: Ik wens een geregeld normaal dagelijks leven en dat de kinderen weer gebruik kunnen maken van de bekende mogelijkheden, bijvoorbeeld om naar de sportclub te gaan.

Ver weg – en toch dichtbij

Zoekplaatje: bekende(n) vinden

Nadat we midden maart 2020 onze algemene vergadering in Roggenburg/D (zie www.ucesm.net) hadden afgesloten en alle deelnemers veilig thuis waren, veranderde de UCESM-wereld totaal. We moesten omschakelen van reizen en persoonlijke ontmoetingen naar de digitale wereld. Bezoeken, vergaderingen en congressen komen naar ons toe en verlopen zittend aan de computer. Daar kwamen dan nog webinars bij. We overleggen, maken afspraken (dat gaat gemakkelijker omdat de mensen vaker thuis zijn) en hebben veel geleerd. Geweldig, dat dit allemaal in de huidige tijd mogelijk is.

Toch missen we een stuk levendigheid, fluidum: interactie met, maar ook tussen deelnemers. Ik heb het gevoel, dat je er „slomer“ van wordt en in verschillende situaties heb ik me verontschuldigd, omdat ik zogenaamd een andere afspraak had. Lastig is bijv. ook de voorbereiding van onze algemene vergadering in 2022 in San Petersburg, omdat we niet ter plekke kunnen zijn. Om nog niet te spreken van allen, die ons – vaak zonder afscheid – zijn ontvallen! Daarom wachten we vol verlangen op de overwinning op het virus, zodat de UCESM weer echt kan „leven“! Zr. Marjolein, Haelen

Gasten in corona-tijd?

Ons retraitehuis is leeg. Er waren meer dan 100 gasten aangemeld, alleen al voor de zomermaanden – geen enkele kon komen.

Midden in de lockdown gaat 's morgens vroeg de deurbel. Er staat een vrouw aan de deur, op weg naar het ziekenhuis is ze verdwaald. Ze had een laxermiddel moeten nemen voor een onderzoek, of onze wc ... – Natuurlijk.

Zo stil als ze kwam, gaat ze ook weer weg. Het begint te regenen en ze heeft 20 minuten nodig om naar het ziekenhuis te lopen. Er is nog maar één ding te doen: in de auto springen, haar in laten stappen en (met de ramen open) er snel heen rijden.

De volgende dag een telefoontje: „Ik ben de vrouw van gisteren. Ik zag op uw homepage dat u ook gasten accepteert. Het onderzoek duurt nog 14 dagen, maar je kunt niet in het ziekenhuis overnachten.“

Ze woont 200 km verderop, er is niet genoeg geld voor een hotel en ze kan ook niet bij vrienden logeren. „Kan ik bij jullie blijven?“ – Ja.

Gasten in corona-tijd! We hebben, net als deze vrouw, nog anderen opgenomen: 3 vrouwen die zich na contact met covid-patiënten moesten afzonderen, onze 3 vrijwilligers uit Duitsland en zo nu en dan iemand voor stille dagen.

Onze gastenkamers zijn toch niet helemaal leeg. Godzijdank!

Zr. Hannah, Riga

Wonen op een ongewone manier

In Magdalenahof in Haelen, waar de meeste van onze zusters in Nederland wonen, is er een groot verschil tussen de eerste lockdown in het voorjaar van 2020 en de tweede, die nu, januari 2021, doorgaat.

In het voorjaar mochten de zusters die in het verpleeghuis wonen letterlijk niets doen. Ze moesten in hun kamer blijven, ze mochten geen bezoekers ontvangen; ze waren volledig geïsoleerd. Onmenselijk – toen er na 10 weken weer bezoek mogelijk was, had ik de premier graag „uitgenodigd“ om eens drie dagen als onze oude zusters te leven. Hij zou gillend zijn weggelopen. Sinds een paar maanden is ons huis corona vrij, zodat we elkaar mogen zien en bezoeken. Onze medewerkers zorgen ervoor dat de zusters, die weinig eigen mogelijkheden hebben, naar buiten kunnen en kunnen deelnemen aan kleine activiteiten.

De grootste pijn is dat ons gebedsleven in de vertrouwde vorm niet meer mogelijk is. De kapel is niet geschikt voor het dagelijkse uurrooster, maar we zijn dankbaar dat we daar toch minstens één keer per week samen kunnen bidden.

We houden het vol. Met Gods hulp!

Zr. Sara, Haelen

Als het gemeenschappelijke gebed niet meer mogelijk is ...

Helderder dan ooit

Sommige „Sternsinger“ schreven hun boodschap ook met krijt op de straat – of op het kerkplein

De actie „Sternsinger“ is iets bijzonders: elk jaar begin januari gaan in heel Duitsland kinderen in kleine groepjes van deur tot deur. Ze brengen Gods zegen voor het nieuwe jaar naar de mensen en schrijven die op de voordeur. In ruil daarvoor verzamelen ze giften voor kinderen over de hele wereld.

Onze zusters zijn als begeleidsters en bij de organisatie betrokken en de kinderen van onze kinderdorpen lopen enthousiast mee en schenken ook zelf van hun zakgeld in deze kinderen-voor-kinderen campagne.

Dit jaar was het natuurlijk anders. We mochten niet aanbellen, maar we liepen toch door heel Refrath. We hebben de zegeningsstickers overal in brievenbus gegooid met een flyer die de accountinformatie voor de campagne bevatte. En onder hashtag #hellerdennje

werden de „Sternsinger“ ook actief op het net.

Vorig jaar hadden we in onze parochie meer dan 25.000 € ingezameld. Hopelijk krijgen we deze keer ook veel, want de kinderen in de wereld hebben onze hulp nodig.

Dominicanessen van Bethanië

Zr. Katharina Hemmers OP
Postbus 4050 · NL – 6080 AB Haelen
telefoon: 0031/(0)6-51536286 (Zr. Sara, sekretariaat)
mail: sr.katharina@bethanien-op.org
www.dominicanessenvanbethanie.nl

Recht van bezwaar: wilt u geen post meer van de dominicanessen van Bethanië ontvangen? Bel ons dan op +49 - (0)2204/2002-100 of schrijf naar sr.barbara@bethanien-op.org. Omdat volgens § 23 lid 1 & 2 van de kerkelijke wet voor de bescherming van de persoonsgegevens van religieuze gemeenschappen van pauselijk recht (KDR-OG) kunt u op elk gewenst moment tegen de verwerking van uw persoonsgegevens protesteren.

Afscheid in vier fasen

Toen zuster Elizabeth Sebel in december 2020 overleed, werd een leven van 97 jaar afgesloten. 58 jaren daarvan bracht ze door in Italië. Ze had ons kinderdorp in Bracciano mee opgebouwd en droeg in diverse functies verantwoordelijkheid. Maar langzamerhand werden de zusters oud, moesten in 2000 hun apostolaat beëindigen en naar Nederland terugkeren. De grote afstand tot de rest van de congregatie noopte ook haar, samen met de twee laatste zusters, in 2018 te repatriëren. Begrijpelijk dat het haar – maar ook talloze Italiaanse vrienden en kennissen – zwaar viel om haar geliefde Bracciano te verlaten en naar Grubbenvorst te verkassen. Het was haar redding dat zuster Raphaël als haar ogen en oren bleef fungeren.

Een val op straat was het begin van het einde. In „De Passage“ in Grubbenvorst, overleed ze op 4 december: haar laatste afscheid!

In Italië worden geen rouwkaarten verstuurd, maar worden op strategische plekken zg. „manifesten“ opgehangen

Door corona was het vrijwel niemand mogelijk om, naast haar familie en medezusters vanuit Italië een laatste groet te komen brengen, maar we ontvingen talloze telefonische en schriftelijke condoleances. R.I.P.

bankrekening: 57.89.20.042
IBAN: NL75ABNA0578920042
BIC: ABN ANL 2A
t.n.v. Dominicanessen van Bethanië

Dominicanessen
van Bethanië

Geloven in toekomst.